

- ◆ Emlékezetes presbiterek
- ◆ Az adakozásról
- ◆ A gyüleletről
- ◆ Bizonyágtétel kórházi betegágyon
- ◆ Van-e egyházunkban „tévtanítás”?

Presbitereinkkel – egyházunk megújításáért

Nagytiszteletű Dunamelléki Református Egyházkerületi Presbiteri Találkozó, Kedves Testvéreim!

Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntöm Református Egyházunk gyülekezeteiből megjelent presbiter és diakónus testvéreinket, akik hívó szavunkra, a Lélek indítatásától vezérelve eljöttek e szent közösségbe Isten dicséretére, önmaguk lelki épülésére, megerősítésére. Hitvallás és bizonyágtétel ez a megjelenés, önként vállalt szolgálat, küldetés. Egyházunk vezetésében – segítségében: Isten szolgálatában.

Örvendően megújuló egyházi, gyülekezeti életünkben a lelkészi és presbiteri-női, önkormányzati vezetésben egymást kiegészítve és összefogással egymást támogatva valósítjuk meg az elmúlt évtizedek súlyos hibáinak kijavítását: egyházi és társadalmi életünkben okozott súlyos rombolások megállíthatását, a sebek gyógyítását. Ezt csak őszinte önvizsgálat, bűneink felismerése és megvallása után tehetjük a csodálatos isteni kegyelem bűneinket megbocsátó erejében bízva: „Mindenre van

erőm az Úrban, aki engem megerősít!”

Presbiteri szolgálatunk felelősségteljes, elmélyült, komoly emberi megnyilatkozás, tevékenység: nem véletlen – hanem eleve elrendelt beteljesülés.

Kálvin mondja, hogy: Nem szolgálhatjuk az Istent másképp, csak úgy, ha az ő népét szolgáljuk. Ennek felismerése töltson el örömmel bennünket és énekeljük buzgó szívvel:

*„Siess keresztyén lelki jót hallani,
Régi törvényből harcolni tanulni,
Az igaz hit mellett mint kell bajt vívni,
Krisztusban hízni!”.*

Keresztyén életünk, szolgálatunk alapja a Predestináció és az Apostoli Hitvallás. Ha ezt megértjük és átéljük – nem lesz nehéz, terhes a szolgálatunk, hanem gyönyörűséges iga lesz az, a Krisztus igája és sose fogy ki szívünkben a szeretet, az örömszerzés forrása és a házi áldás (talán sokszor elfelejtett) sorai – hatják át életünket.

Kálvin mondásából egyenesen parancs számunkra népünk szeretete, szolgálata. A családok összessége képezi a nemzet (állam) fogalmát, mely elválaszthatatlan a hazától, szülőföldünktől, mindannyiunk édesanyjától. Reformációnk diadalmas, emlékezetes szakaszában Erdély jelentette e kettős hazát: a gyülekezetit és a nemzetit.

(Folytatás a 2. oldalon)

A mai – sokszor kilátástalan, nehéz, emberi indulatoktól fűtött, gyűlölködő, ellenséges, széthúzó, irigy világban csak szégyenkezhetünk s elérhetetlenül távol van tőlünk Bocskay, Bethlen, Rákóczi csodálatos teremtő és megtartó történelme.

Ma is igazak Berzsényi verssorai:

*„Romlásnak indult hajdan
erős magyar,
Nem látod Árpád vére
miként fajul?
Majd tovább a nagy tanulság,
intelem:
Minden ország támasza,
talpköve a
tisztá erkölcs, mely ha
elvész, Róma ledől, rabigába
görnyed!”.*

Presbiter Testvéreim!

Méltatlanok lennénk reformátorainkhoz, hitvalló, és nemzeti őseinkhez, ha a szabadság rosszul értelmezett szuverén jogán közömbösen viselkednénk Református Egyházunk és kicsi Hazánk iránt. Őseink tisztelete, múltunk emlékei, gyökerei és önmagunk megbecsülése is szent kötelességgé, lelkiismereti parancsá teszi számunkra egyházunk és nemzetünk szolgálatát. Ennélkül nem lehet teljes az életünk és Széchenyivel, a legnagyobb áldozatkész magyarral együtt:

*„Ne csak szájjal, hanem vállal
– végezzük feladatunkat.”*

Ma még Nagypéntek van nálunk, de tudjuk, hogy jön a Húsvét, a feltámadás ünnepe:

*„Krisztus feltámadott,
Kit halál elragadott,
Alleluja!”*

Kedves Testvérem, hiszel-e a feltámadásban? Van-e erőd és hited e bús magyar élet feltámasztására? Egyházi életünk újbóli felvirágoztatására, egyházi iskoláink beindítására, fenntartására? A sutba dobott vallási erkölcs visszaállítására? Hiszed-e, hogy csak lelki-szellemi megújulással tudsz úrrá lenni a gazdasági nehézségeken, társadalmi ziláltságunkon?

Ha igen, akkor erősítsd meg gyülekezeti életedet, legyen erős vár gyülekezetünk, Egyházunk és ezzel együtt megtisztult régi dicsőségében fénylő lesz nemzetünk és kicsi hazánk is.

A kölcsönhatás immár nem romboló, hanem felemelő, építő lesz: segítsünk magunkon – velünk lesz Istenünk segítése. Ezt kívánom minden Testvéremnek, magyaroknak és a 2 Korintusi levél 9:8 versével nyitom meg a Presbiteri Konferenciát:

*„Az Isten pedig hatalmas arra,
hogy rátok árássa minden kegyelmét,
hogy mindenben, mindenkor teljes elégségtek lévén,
minden jótéteményre bőségben legyetek”.*

*Nagy Ferenc József
elnök*

(Elhangzott a Dunamelléki Református presbiteri konferenciáján, 1993. április 3-án, a Kálvin téri templomban).

TETTEK ÁLTAL

*Itt hiteles szó, hiteles tett kell,
számonkéri rajtunk
minden óra.*

*Tettek által szólt nekünk
a MESTER,
tettek által kell beszélni Róla.*

*

ÉRTÜNK ÉS BENNÜNK

*Értünk és bennünk
készül a csoda:
a LÉLEK kérlek s
kényszerít a jóra,
míg Néki hódol tetteink sora,
igeneink szent láncreakciója.*

*

NEM JÖNNEK ELŐ

*Hallod, hogy nyög a
teremtett világ?
Hatalmasok és kicsiny
páriák?
Mind több a bűn, a bűntől
szenvedő,
s Isten fiai – nem jönnek elő!*

Füle Lajos

Bernády György

(1864–1938)

A presbiter egy staféta tagja. Kezében tartja Jézus Krisztustól kapott hite fáklyáját. Így futja meg pályáját. Jól tudja: valakitől átvette a fáklyát, s valakinek át kell adnia. Bernády György két fáklyát is hordozott. Van mit átvenni tőle.

Ki volt Bernády György? A marosvásárhelyi vártemplom főkurátora. Marosvásárhely polgármestere, Maros-megye főispánja, a budapesti – élete végén pedig – a bukaresti országgyűlés tagja. A legádázabb magyarellenes időkben is utcatábla őrizte emlékét. A közszolgálatból való visszavonulása alkalmával így búcsúzott kortársaitól: *„Magam sem hálára, sem dicsőségre nem tartok igényt. Megelégszem a híven végzett munka tudatával. Az utánam következőket pedig kérem, hogy ugyanaz az emberszeretet, ugyanaz a lelkesedés vezesse őket, mint amilyenel a Mindenható kegyes volt engem megáldani...”* (Marosvásárhely és vártemploma. Budapest 1990. 273. o. Ráday-gyűjtemény).

Ha ráadásul azt is tudjuk, hogy Ady Endre a Nyugatban 1915-ben ezt írja róla: *„Minden képességes szeretettel néztem föl reá, ez úrra, mert hogy nagyon és dacos magyar vagyok, s ő az én rokonom”* (i. m. 156. o.), akkor elhíhetjük, hogy Bernády Györgyöt, s szolgálatát emlékezetben kell tartanunk.

Néhány adat életéről: gyógyszerész gyermekeként született, s maga is gyógyszerész lett. Majd elvégezte a jogtudományi egyetemet is. 32 éves korától Budapesten országgyűlési képviselő. Rövid ideig Marosvásárhely rendőrkapitánya, majd 1902-től másfél évtizeden át polgármestere. Néhány esztendő visszavonultság után ismét polgármester és az erdélyi magyarság képviselője Bukarestben.

Működésének fénykora első polgármestersége idejére esik. Boldog lehetett Marosvásárhely, hogy itt egyidőben szolgálta a közt Erdély legnevezetesebb lelkészeinek egyike: Tóthfalusi József, s a legnagyobb hatású polgárok egyike: Bernády

György. Ezidőtájt sáros, lomha, elhanyagolt város volt. Egyetlen temploma a vártemplom – egykor országgyűlések színhelye, – elhanyagoltan omladozó falakkal áll. A Fő-tér – Bodor Péter nevezetes zenélő kútjával – oly sáros, hogy a főúri paloták-beli estélyekre igyekvő kisaszszonyokat kosárba, vagy hordóba ültetve vitte két markos férfi a tér egyik oldaláról a másikra... – Ha ma Erdély ékkövének tekinthetjük Marosvásárhelyt, ez Bernády György munkáját nyugtázza. Működésében Jeremiás

MAROSVÁSÁRHELYI VÁRTEMPLOM

proféta könyvének 29:7 versében olvasható és a hívőknek szóló értelme valósul meg: *„Igyekeztek a városnak jólétén...”*.

Néhány adat: 110 új utcát nyitott. (Micsoda telekkönyvi munka!) Villany-, gáz-, vízművet alapított. Az utcákat csatornáztatta, aszfaltoltatta: Marosvásárhelyre csalogatta a pénzzel rendelkezőket, s gyárakat építtetett. Innen nem kellett Amerikába kivándorolni munkanélküliség miatt. Sőt 50%-kal növekedett a város lakossága. Ekkor lett igazából székely fővárossá. „Mellesleg” arról is gondoskodott, hogy a vártemplom megközelíthető

legyen. Ennek érdekében kocsit és gyalogos-feljárót készíttetett.

Legnevesebb alkotásai a kultúra területére tartoznak. Ma is ezek Marosvásárhely ékszerai. A városi székház – a polgármesteri hivatal – valamint a Kultúra Palotája. Ez a maga nemében egyedülálló épület és intézmény a korabeli csonkítatlan Magyarországon. E csodálatos palota létesítésére rengeteg pénzt és tehetséget mozgósított. A kor legnevesebb művészeit vitte Marosvásárhelyre. Pl. Körösfői-Kriesch Aladárt, Thoroczkai-Wigeand Edét, Róth Miksát, Kallós Edét, Komor Marcellt, Jakab Dezsőt, stb. Szándéka szerint, aki ide belép, érezze azt, hogy milyen nagyszerű magyarnak, s kiváló elődök utódának lenni. Tőle is helytállást, alkotást, hűséget vár az utókor. A bejárati történelmi tárgyú domborművek Erdély múltját idézik. A lépcsőházi üvegablakokról az akkori közelmúlt majdnem kortárs személyiségei tekintenek le. A dísztermek üvegmozaikjai a székely balladák világát mutatják be. A képtár, könyvtár, a hangversenytér és annak orgonája más élményeket tartogatnak. A tetőzet majolika cserepezete pedig a távoli pécsi Zsolnayak üzenete.

Bernády Györgyben az utolsó nagy városalkotót tisztelhetjük. Valóságos reneszánsz személyiség a XX. században. Eközben maradt, aki volt: egyszerű polgár, hívő református, egyháza és népe első szolgája. Ilyen „kurátorok”-at vár ma is egyházunk. Sokan nem tudtak vele lépést tartani. Egy bizonyos, ha lassítja az iramot, az I. világháború kitörése nyomán Marosvásárhely nem lett volna azzá, amivé lett. Kezdeményezései mindenesetre a későbbi fejlődést alapozták meg. Nem véletlen, hogy az egy vártemplom mellett ma még más nyolc virágzó templomi gyülekezetben hangzik: *„A Sionnak hegyén Úristen, tied a dicséret!”*.

Papp Vilmos

Kegyelmed vándorbotjára támaszkodom

Uram, miközben „kezdeddel” körülveszel, tekinteted szótlánul is elárulja: Te mindent tudsz! Te tudod, hol voltam akkor, amikor nem Nálad voltam. Azt is tudod, hogy még mindig nem érkeztem meg teljesen Hozzád. Bár egészen Nálad, Veled szeretnék lenni, járni, lakozni! Már ismerlek Téged, s mégsem ismerlek igazán, valami homály van a szememen, tükör által, homályosan látlak. De megelégszem azzal, hogy Te már egészen látsz engem, „színről-színre”.

Látod, Uram, a múltat mögöttem – az enyémet, enyéinét, nemzedékemét, népemet, szeretteimét és ellenségeimét. A Veled való találkozásban minden jelenvalóvá lesz, egymásratalált tekintetünk gyémánthűlőjén múltam, múltunk. Hozzád zárandókol. Kérlek, fogadd be Hozzád-térő múltamat, múltunkat, s tégy helyre mindent!

Szemeim lelkiképpen Rád tekintenek, s megújult látással térnek vissza hozzám, és bennem egyszerre inádsággá, hitvallássá lesz látásod; felismeréssé, csodálkozássá, csodává. Szükség horizontot látó testi szemeim becsukom, s végtelenre látó lelkő tekintetem – kegyelmed által felnyitva – a jövőd horizontján várja feltűnő szent Arcodat. „Örültek a tanítványok, amikor látták az Urat”. Ezzel az örömmel szeretnék Eléd zárandókolni.

Ajkam halk magasztalásra nyílik: „En Uram, és én Istenem!”. Nem tudok többet vagy mást mondani, néha csak ennyit: Óh, Uram! E kévésben minden benne van, Te tudod, Uram. Hisz’ lenyűgözi szívemet, a szavak forrását közelséged, ezért még a szavak folyása is csendesebbre fordul. Közelséged érzem a szenvedésben és a szeretetben egyaránt, egy metsző porszemben ugyanúgy, mint egy harmatcseppben; apám halál előtti bocsánatkérvő könnycseppjében ugyanúgy, mint gyermekim homlokán a kacagásban fogant pára-gyöngyözésben. Már mindenben Téged érzek, közel, igen közel. Köszönöm.

Ugye, így lesz majd ez akkor is, amikor meghívsz a végső Találkozóra, Magad elé idézel, Uram?

Jövök a bűnből, a mélységből, kegyelmed vándorbotjára támaszkodva, s nincs más támaszom, mint ez a mindenre elégséges kegyelem. Jövök Hozzád a Tőled távolodó, mégis Hozzád tartozó világból, ahol minden az elmúlás csillagképe alatt áll. Onnan, ahol a félelmek tengernyi mélyén is túlélt minden pusztítást a vágy, s a hitetlenség, „világún” alatt mégis megmentettél valami pislákoló parázst – a honvágynál ősbib Istenvágy kvarckristály-szemecskéjét. Bennem, is, Uram. Köszönöm.

Rámtekintesz most szótlánul, Igédet bennem felidéző szelíd tekintettel, jóllehet Te mindent tudsz. Tekinteted roppant szelídségében pedig benne van életem, életünk nehézkedési ereje, mégsem roskaszt össze ez a súly. A nehézkedés távolító sodrásából vonzásodba emel vissza irgalmad ereje. Tekinteted, „kezed”, léted vonzása mindenütt – megérint élőket-holtakat, engem is. Hozzádfordító érintésedben mindent megkapok: Igét, személyes választ kérdéseimre, mert Te magad vagy az élő, teljes, örök Felelet. Most már tudom, egészen bizonyosan: kezed tart kezed ügyében – örökre.

Atyám, Uram Jézus Krisztus, Lelkéd által tarts meg kezed ügyében, s tégy alkalmassá kezed munkájának dűsretére életemnek minden napján!

Hálás porszemed néped
fövenyében:

Békési Lajos
lelkipásztor

GONDOLATOK AZ ADAKOZÁSRÓL

„Van olyan, aki bőven adakozik
és annál inkább gazdagodik és
aki megtartóztatja a járandó-
ságot, de ugyan szűkölködik”

(Péld. 11,24.)

A közelmúltban többször volt alkalmam kisebb-nagyobb körben egyházunk tagjait az adakozásra biztatni. Igyekszem minden lehetőséget megragadni, hogy az adakozás örömét hirdessem. Teszem ezt azért, mert szilárd meggyőződéselem, hogy egyházunk a lelki megújulás után gazdasági reformra is szorul. Mi kell a reformhoz? Szükséges elképzelés, a reformot véghezvivő társak és végül de nem utoljára pénz.

Gyülekezeteinknek, egyházunknak két fő bevételi formája a perselypénz és az egyházfenntartói járulék.

Nézzük e két forrást külön-külön.

Perselypénz. Mi is a perselypénz? Röviden hála-áldozat. Hála-adomány Istennek. Köszönet, és ha megköszönök valakinek valamit, s ezért szeretnék valamit adni – köszönetem jeléül –, akkor mindenből igyekszem a legjobbat, legszebbet adni. Rendszeres templomba járó ember hetente adhat hálát Istennek azért, hogy megőrizte, megsegítette döntéseiben vagy gyermekei, szülei gondozásában. Ezt a hálát pénzben kifejezni lehetetlen. Hála áldozatul a szívünk szerint legjobbat kell adnunk. A legjobbnak pedig ára van, és innen el lehet jutni a hálaáldozati adományhoz, a perselypénzhez. Rendszeres templomba járó ember vagyok, és immár 15 éve számolom a perselypénzt is. A perselyben különféle érmék vannak elhelyezve. Ha egy adakozó napi 10 Ft-ot számol adományként, az jószereivel egy fél napillap ára. Nagyon kevesen vannak, akik egy egész napillap árát adományoznak. Elgondolkodtat, hogy sok dohányos naponta füstöl el 50–100 Ft-ot, ugyanakkor a perselybe ezt az összeget sajnálja betenni. Jegyezzük meg, hogy a perselybe mennyit teszünk, azt csak Istenünk látja, Ő viszont azt is tudja, hogy anyagi helyzetünk mit tesz lehetővé. **Hálánk lerovásánál nem baj, ha az elmúlt napokért adunk hálát, és az elmúlt napok arányában próbáljuk meg kifejezni azt.**

Egyházfenntartói járulék. Egyházunk másik fő bevételi formája. Úgy tűnik, hogy ez a legjobb valuta, mert sokan, akik 10-20 éve adtak évi 100-200 Ft-ot, még ma is ezt a mértéket tartják. Pedig a világ (benne a pénzvilág) igen nagyot fordult. Sajnos nem előnyére. Napi 1-2 Ft-ból ma már nem lehet semmit sem fenntartani. Pedig az évi 300, illetve 700 forint sem

több. Ez az összeg, kedves testvéreim, nem teszi lehetővé, hogy a most visszakapott vagy visszaadás előtt álló intézményeink költségeinek kisebb részét fedezze. Ha én szeretek valakit, annak nem szűkmarkúan adok, hanem bőségesen. Gondoljunk bele gyermekeink szokásos éves kirándulási költségeibe, gyermekeinknek adott zsebpénz összegére. Ha szeretett gyermekeinknek bőven adunk (miért ne adnánk, ha tudunk?), akkor miért tartóztatjuk meg magunk, ha szeretett egyházunknak adunk, nem szórakozásra, hanem a közönséges szükségletek fedezésére?

Körülbelül 10 éve történt, hogy egyik presbiter testvérem 300 Ft-ot nyomott a kezembe egyházfenntartói járulékra. Megkérdeztem: melyik negyedévre gondolta. Zavartan azt a választ adta, hogy a mostanira. Ettől kezdve minden negyedévben befizette a 300 Ft-ot. Később elmondta, hogy soha nem gondolta végig, hogy mi be kerül egyházunk fenntartása. Ma, mikor a különféle egyházi intézmények visszakérülhetnek egyházunk tulajdonába, a sántán naponta lesben áll, hogy hangos üvöltéssel jelezzék, ha valamely intézmény gazdaságilag összeomlik, csődbe megy. Ezért ma különösen fontos, hogy minden egyháztag végiggondolja a fenntartói járulék mértékét, s hogy mire is kell az: emlékeztetni szeretnék mindenkit a bibliai mértékre, ami a teljes bevétel 10%-a. **Ha csak a tized tizedét fizetné meg minden egyháztag, akkor lehet, hogy intézményeinknek, egyházunk alkalmazottainak nem lennének anyagi gondjai.**

Befejezésül szeretnék felbreszteni egy régi adakozási formát is. Mondom ezt azért, mert az elmúlt negyven év során a feledés homályába merült. Ez az adakozás az ingatlanok egyházunkra való hagyása. Ezeknek az ingatlanoknak a hasznából tudták elődeink fenntartani egyházunk intézményeit. Ezekről az adományokról ezideig le kellett mondanunk. Ezeket az ingatlanokat sajnos egy ideig még nem kaphatja vissza egyházunk. Remélem, hogy egynémely református testvéremet ez a pár sor az adakozás régi formájához is elvezeti, s ezeket az ingatlanokat, melyeket ezután hagyunk egyházunkra, már semmilyen rezsim nem tudja egyházunktól elvenni.

Adakozzunk hát, ki-ki lehetőségei szerint, ne feledjük el, hogy a jókedvű adakozót szereti és megáldja az Isten!

Kis Csongor
presbiter
Vác

A hit mindent legyőz

Mint a pusztító tűz, terjedt a hír szerie,
S hívek seregének szívét
megperzselte.

A perzselés helye egyre fáj és sajog,
Arcuk sem mutat mást, csak nehéz
bánatot.

Hogyne fájna a hír, hogy az Úr
hajlékát,

Hirtben buzdó ósók drága
hagyatékát

Elvette tőlük a hatalom és önkény,
Kacagva nagyot a hívek
hulló könnyén

Tudjuk, az égett seb szörnyű
kínokkal jár.

Nincs jobb orvosság a húsító olajnál.

E húsító olaj: Istennek Igéje,

Mely biztos gyógyír a szív,
s lélek sebére.

Este, amikor már minden
elcsendesül,

Az öreg Biblia az asztalra
kerül.

Pislogó olajmécs gyúl ki
minden háznál.

Olvassák a Zsoltárt halvány világnál.

Ha az igaz kiált, az Úr
meghallgatja,

Nyomorúságból őt megszabadítja.

Szűnik a fájdalom az Ige szavára,
Égi béke szállott minden kis családra.

Templom hiányában sem
szóródott széjjel

A hívek serege, s élt tovább Igével.
Sokan eljártak a szomszédos Csurgóra,

Hol békében maradt az
egyház temploma.

Templom volt ekkor a
Zsigmondék pajtája,

Szénailat vegyült
énekbe, imába.

Madárcsicsergés közt, dús
virágpompában,

A szabad természet gazdag
templomában.

Szállt az ének, ima Isten
trónusához,

Jézus Krisztusunkhoz, az
Ó Szent Fiához.

„Tekints reánk Atyánk,
hallgasd meg kérésünk,

Óh Jézus, harcunkban Te légy
a vezérünk!”

Így teltek el napok, hónapok, sőt évek,

(Folytatás a 7. oldalon)

Bizonyságtétel kórházi betegágyon

Bizonyságtételelemnek ezt a drága bibliai verset választottam: „Szeretteim ne rémüljétek meg attól a tüztől, amely próbáltatás végett támadt közöttetek, mintha valami rémületes dolog történnék veletek” (1Péter 4,12.).

Az elmúlt év októberében töltöttem be 50. évemet. Isten kegyelméből eddig szülésen kívül kórházi ágyon nem feküdtem, beteg sem voltam. Látogatóként viszont nagyon gyakran jártam kórházba, súlyos betegségben szenvedő unokatestvéreimet 1 éven keresztül naponta felkerestem. Gyülekezetünk beteg testvéreit soha nem kényszerből, hanem örömmel meglátogattam. Mint derült égből a villámcsapás, olyan váratlanul ért betegségem. Január 17-én nőgyógyászati problémával orvosi vizsgálatra kényszerültem. Hálás szívvel gondolok dr. Kocsis Eleonóra doktornőre, aki alapos vizsgálat és gyógyszeres kezelés mellett problémámon segíteni igyekezett. Jó tanácsként viszont adott egy beutalót a Baross utcai II. sz. női klinikára, ahol dr. Pál Margit kiváló adjunktus asszonyhoz beutalt. Vizsgálat után kórházi kivizsgálást javasoltak. Nagyon megrémültem. Csüggedt, szomorú lettem, lelki kétségekkel dolgoztam munkahelyemen egész nap. Isten kegyelméből az okumenikus imahét alkalmain azért estéről-estére ott lehettem.

Köszönöm az én Mennyei Atyámnak, hogy a fáradtságos munka után adta a vágyakozást szívembe és megerősített, hogy elmehettem az istentiszteletre. Csak Ő tudta, hogy mennyi bűnnel, mennyi csüggedéssel, milyen lélekkel érkeztem oda. Drága Igéken keresztül vigasztalt, ne aggodalmaskodjak, ne csüggedjek el, se ne féljek, hanem higgyek. Szüntelenül csak azért imádkoztam – betegségre nem is gondoltam –: Uram, növeld az én hitemet! Adj türelmet, alázatot, szelidséget, békességet és szeretetet.

Véget ért ez a csodálatos hét, melyen én lélekben nap mint nap erősebb, testemben viszont gyengébb lettem. Január 25-én befeküdtem a klinikára. Az ultrahangos vizsgálat megerősítette az adjunktus asszony véleményét, a műtét szükségességét.

Még azt is le kell írnom, hogy a kivizsgálás során egy 4 ágyas szobában feküdtem. Rajtam kívül 2 református és 1 katolikus testvér volt. Velük nagyon jó kapcsolatba kerültem. Egymást mindenben segítették. 27-én reggelre tüzték ki az operáció időpontját. Addigra szobatársaim már túl voltak a műtéten. Én egy éjszakát töltöttem az intenzív osztályon, mivel 2 és fél óras műtéten estem át. Infúzióval a karomban, minden ágy felől sőhajtásokat, jajgatásokat hallgatva... A nővérke szorgalmasan óránként ellenőrizte vérnyomásomat, szívvel-lélekkel szorgoskodott körülöttünk. Hajnaltájt mindenki elszenderült kimerülve az altató hatására. Érdekes módon csak én nem aludtam. Megállt mellettem Judit nővérke. Megsimogattott és megkérdezte: miért nem tetszik aludni? Fáj valami? Hisz mindenki jajgatott, vagy teát kért. „Az Egyeske egy szót sem szólt”. „Mindig ilyen türelmes tetszik lenni?” (Az „Egyeske” én voltam.) Á, dehogy – feleltem, mint a többiek, én sem vagyok külön. De azért ne nevéssen ki, ha azt mondom, hogy ha a jót elfogadtam az életemben, akkor a rosszat is el kell fogadnom. Talán nem is értette, miről beszélek a kb. 21 éves Juditka. Nekem pedig egymás után jöttek a gondolatok, jutottak eszembe Igék. Mert én is azt gondoltam eddig magamról, hogy erős és egészséges vagyok és ott az intenzív osztályon döbrentett rá az én Uram Ézsaiás próféta szavára: „Elfáradnak az ifjak, meglankadnak az erősek, de akik az Úrban bíznak, erejük megújul. Szárnyra kelnek, mint a sas-keselyűk, futnak és nem lankadnak, járnak és nem fáradnak.” Az Úrban bízva reggel a saját lábamon mentem át a szobán, ahol beteg társaim örömmel fogadtak: „De jó, hogy újra közöttünk vagy!” – mondták boldogan. Akkor az édesanyámtól kapott „A Si-onnak hegyén” – című imádságos könyvet olvastam és Bibliámból a napi Igét. Betegtársaim arra kértek, hogy hangosan olvassam mindezt. Azután együtt imádkoztunk. Ilyen bensőséges viszony alakult ki szobánkban, melyet beragyogott az isteni szeretet.

Így töltöttük el a 2 hetet. Én hiszem, hogy mindez nem véletlen. Az Úr munkája melyet egészen én sem hittem, hogy „van ilyen.” Azért is szeretném tovább adni akár egészséges, akár beteg keresztyén testvéreimnek tapasztalatomat. Csodálatosak az Isten dolgai. Állandóan munkálkodik. Ott van a kórházi ágy mellett is, mindenütt, ahol segítségül hívod Őt. Bennem is így munkálkodott és hirdethettem az evangéliumot. Boldogan tettem bizonyságot: Uram, legyen meg a te akaratod. Örömmel mondhatom el, talán fél szívvel és fél emberként léptem át a Klinika küszöbét és gyógyultan, lélekben gazdagon úgy éltem át a próbatételt, hogy a fájdalom is a javamat szolgálta. Így lettem egészen az Övé. Legyen az Úré a dicséret!

Te is keresd drága Testvérem, aki olvasod soraimat az Urat. Zörgess a taján, mely mindig nyitva van. Csak rajtad múlik, ha még nem találtad volna meg. Ő elfogad téged is. Hiszen éretted is szenvedett, meghalt, de feltámadt, hogy örök életet adjon.

Áldalak Atyám az orvosok bölcsességéért, amit Te adtál nekik. Áldalak azért, hogy ez a tudás dicsőségedet szolgálhatja. A jótett és a gyógyító szolgálat örömeivel ajándékozod meg eszközeidet. Áldalak azért az örök Orvosért, akinek szeretete nem utasít el egyetlen szenvedőt sem, s aki nemcsak a testnek ad gyógyulást, hanem a léleknek is erőt, békességet és boldogságot tud adni. Ne engedd elfelejtenem az átélt szenvedéseket, álljon előttem mindig a magam gyengesége és a Te mindeneket elvégző hatalmad. Azért adtad vissza életemet a földre, mert itt kell még szolgálnom. Azért gyógyítod meg testemet, hogy a Te Lelkednek temploma legyen. Legyen életem boldog hálaáldozat. „És a hitből való imádság megtartja a beteget, és az Úr felsegíti őt. És ha bűnt követett is el, megbocsáttatik neki” (Jakab 5,15.).

MURNYÁK LÁSZLÓNÉ
presbiter-gondnok
Külső-Józsefváros

VAN-E EGYHÁZUNKBAN „TÉVTANÍTÁS”?

Legutóbbi cikkemben (e lap hasábjain) dicsértem a Budapest, Klauzál téri gyülekezet Szabad Teológiai Fórumát, ahol valóban bátran, és szabadon meg lehet vitatni teológiai kérdéseket – még nekünk, presbitereknek is.

Egyházunkban azonban – ahogyan ez az országos református lapból kitűnik – inkább a tévtanítások terjedéséről szóló riadók hangzanak el, s csak kivételesen olvasunk dialógusra szólító felhívást. A „riadók” tévtanításokról, az egyház rendjének felrúgásáról szólnak, rendcsinálást sürgetnek... Erről az oldalról nézve teológiánk újragondolásának felvetése szintén csak egyfajta felforgatásnak tűnik.

Ismét tollat ragadva azt szeretném megvilágítani, hogy itt két különböző dologról esik szó! Egészen más dolog arról beszélgetni (belső, keresztyén körben), hogy a teológiai tudomány fejlődéséhez, új megállapításaihoz, vagy a körülötünk megváltozott és változó társadalom körülményeihez képest mint kellene tanítást, hitvallást, evangelizációs gyakorlatot reformálni, mint ellentmondást nem tűrő módon és hangerővel kinyilatkoztatni *egyfajta* kegyességi irányzat *egyedül* üdvösségre vezető voltát!

Mindnyájan valljuk, akik a „református keresztyén” (s nem a „kültúrprotestáns”) névre tartunk igényt, hogy üdvösségünk, váltságunk kegyelemből, Jézus Krisztus által, a Szentháromság-Egyistenben való hit által van. Azért, ha ebben egyek vagyunk. Az Ige szavainak esetlegesen eltérő értelmezése nem lenne szabad, hogy konfliktusokhoz vezessen...!

De ha a másféle értelmezés még nem tévtanítás, akkor nincs is tévtanítás?... De igen, sajnos van!

Ugy vélem, egyetlen közös jellemzője van a keresztyénység 2000 éves történelme során felmerült sok-sok tévtanításnak: míg az ébredések, evangelizációk (az igaziak) *átmenetileg* Krisztusra, kegyelemre irányítják a hívők tekintetét, a lehiggadó gyülekezeti élet során, az Egyház társadalmi erénycsősz-szeropé-nek előtérbe kerülésével, újból és újból elkezdődik a *visszakanyarodás* (divatos kifejezéssel élve a visszarendeződés) a különböző rendű és rangú törvényekhez. Ahelyett, hogy a (bármikor) egyház folyamatosan hirdetné (hirdette volna): öröm, boldogság, teljesebb élet az Úrnak útján járni, ismét *követelményeket* állít, s hozzá egyre szaporodó számban! Nem csoda, ha a külső szemlélő aszerint különbözteti meg egymástól a felekezeteket

(meg a kegyességi irányzatokat is), hogy mit tiltanak az egyikben, mit nem szabad a másikban, ill. milyen előírásnak kell eleget tenni az egyikben, s milyennek a másikban...!

A Lélek szabadságát hirdető keresztyéniségből így lett, és lesz újra meg újra „religio” (= megkötöttség; a vallás latin neve), s mind több religio!... Vagyis igazság, békeesség, Szentlélek által való öröm helyett szigorú és még szigorúbb erkölcsi és magatartási szabályok előírása. Jézus Krisztus a tételes törvények helyére az „új parancsolatot” (Ján. 13,34), a szeretet törvényét állította, de ez az új parancsolat az egyházak gyakorlatában sajnos ismételtelen elvész...

Csak néhány példát szeretnék felsorakoztatni a mi Egyházunkban felbukkanó ilyen tendenciák közül. Miután különböző református gyülekezetekben megfordulok, meghallgatok evangelizációkat és tanításokat, több helyen is szert tettem negatív élményekre. Egyik evangelizátor pl. kiemelte (miközben a különböző bűnöket ostromozta), hogy a „zugivás” is bűn! Meg is magyarázta, félre ne értsük: nemcsak a részegeskedés bűn, hanem az is, ha egyáltalában ittam szeszitalt!... Egy másik prédikátor Egyházunk ama gyakorlatát ítélte el keményen, hogy nőket is lolkésszé szentel (mivel: „A tanítást nem engedem meg az asszonynak” I. Tim. 2,12). Mégsem ezek voltak a legmeglepőbb élményeim e vonatkozásban, hanem amikor azt hallottam, hogy aki második házasságban él (t. i. előzőleg elvált), az erkölcstelen, parázna ember – függetlenül mai hitétől, életmódjától! Ezt hallva feltettem magamban a kérdést: vajon a Református Egyházban vagyunk-e még, vagy úgy haladt előre az ökumené, hogy már katolikusok lettünk?

Hadd'ne soroljam tovább a példákat! Úgy tűnik, hogy Egyházunk valóban szükséges megújulását sokan a századok során mindig zsákutcának bizonyult módon, vagyis szigorítással, törvények szajkolásával gondolják megvalósítani. Dehát jó eredményre vezetett a Római Egyház tridenti zsinata annak idején? Jó dolog volt Hollandiában a „szigorú reformátusok” egyházszakadást előidéző mozgalma? *Nem többet érme a törvények szaporítása helyett az üdvözülők seregét szaporítani a kegyelemről szóló hitartó bizonyágtétel által?*

Kövespataki László

Megpihent kissé a zaklatott szív,
s lélek,

Ámde egyszer csak egy szép
tavaszi reggel

Faluvégre megtelt
szerszámmal, emberrel.

Felzengett ajkukon a zsoltár ujjongva,
Hogy: „Tebenned bízunk

eleitől fogva!”

Nagy a bizodalunk Isten
 hatalmában,

Templom fog épülni itt az
ingoványban,

Amelyet igazán övéknek
mondhatnak,

Amely ellene áll vésznek és viharak.
Fatengelyes szekér, ló és ökörfogat

Hordta az anyagot, nem
robogó vonat.

Egyre nő a kőhegy, míg nem
megjelennek

Rakni az alapot a
mesteremberek.

Külső látszat szerint a
templom alapját

Messze földről hozott nehéz
kőből rakták.

Az igazi alap: a híveknek hite,
Amit nem látott az egyház sok irigye.

Gúnyos mosolygásuk az
arcukra fagyott,

Mert nem nyelte el a mocsár
az alapot.

Pedig körüljárták százszor
is napjában,

A fal állott, s egyre nőtt az
ingoványban.

Dolgoztak serényen rajt' a
munkáskezek,

Hordták az anyagot tovább a szekerek.
Erőt a munkához nem az ital adja,

Hanem a jó Isten, mindnyájunknak
Atyja.

Felüdítik telkük gyakran az Igéből,
Isznak jó nagyokat az élet vízéből.

Határtalan boldog a szív és a lélek
Munka közben is zeng

vidáman az ének:

„Az Úrnak irgalmát örökké éneklek
És hűséges voltát mindenkor
hirdetem...”.

A nyár végére jár, augusztus utolja,
Készen az új templom, ámde nincsen
tornya.

A földi hatalmak ezt már nem engedték,
A templomot is a faluvégre tették.

Gondolták, hogy ha már el nem
vethetik is,

(Folytatás a 8. oldalon)

A Magyar Cserkészcsapatok Szövetsége más ifjúsági egyesületek között

I. rész

A magyar cserkészlet megindítása 1909–10-ben református KIE-vezetők érdeme. Szilassy Aladár orvos és Megyericsy Béla lelkész KIE-ifjak körében szervezték az első magyar cserkészcsapatot az angol R. Baden-Powell (cserkész becenevén BÍ-PÍ) kezdeményezése nyomán. A világcserkészlet kezdetei hasonlóképpen az angol protestáns keresztény ifjúsági szervezet, az YMCA körébe nyúlnak vissza. Így kaphatta a budapesti KIE-ben alakult cserkészcsapat az 1. sz. BKIE nevet, amikor – ezelőtt 73 évvel – az egyes cserkészcsapatokat a közben létrejött cserkészszövetség sorszámmal látta el.

Az 1. sz. BKIE a későbbiek folyamán is nevezetes, meghatározó, irányadó szerepet játszott. Onnan indult el pl. a protestáns cserkészlet hitéletének elmélyítését szolgáló ICHTHYS-cserkészlet; ez a csapat hirdette meg 1939-ben a regős-cserkészletet is, miután már korábban is élen járt Karácsony Sándor vezetésével a népi kultúra ápolásában (lásd a Cserkész-szövetség kiadásában 1929-ben megjelent *101 magyar népdalt* és 1930-ban megjelent „Regős kátét”, Karácsony Sándor tanulmányával ill. utószavával). Az 1. sz. BKIE volt egyik megvalósítója a szakmunkát tanuló ifjak és gimnazista diákok együtt való cserkészté nevelésének is, ami „kihívás” volt akkor (1916-ban és később is) a jobbára „úri” cserkészmozgalommal szemben; s itt kísérleteztek először a falusi ifjúság cserkészcsapatjainak a létrehozásával is (az 1920-as évek elejétől kezdve).

Ezeknek az irányzatoknak, kezdeményezéseknek a felújítását hirdette meg a Magyar Cserkészcsapatok Szövetsége az 1988-beli újrainduláskor. Ezeket képviseltük 1946-tól kezdve is a Magyar Cserkészfiúk Szövetségében Karácsony Sándor elnökletével (én csak 1947 elejétől, a szovjet fogságból való hazatérésemtől vehettem részt benne az év végéig, mint a regős-cserkészlet országos vezetőtiszteje). Ezek újraindítására készülünk a Szövetség újjáalakításakor 1956-ban is; és magától értetődő volt számunkra ez most is, az újraindítás első percétől, hiszen szövetségünk több vezetője közvetlen kapcsolatban volt az 1. sz. BKIE-vel. Többen bekerültünk már előbb közvetve is Karácsony Sándor vonzókörébe, hiszen első „cserkészmentesereink” még a fiatal Karácsony Sándor tanítványai voltak az 1. sz. BKIE-ben mint egyetemi hallgatók.

Csak néhányukat említem: Szathmáry Lajost, a sárospataki, hódmezővásárhelyi és a pápai ref. gimnázium nagy hatású tanárát

és cserkészvezetőjét, akit épp most ünnepelünk 90 éves születésnapján;

A. Tóth Sándort, a gödöllői jamboree fő-táborfő-vezetőjét, festőművészt, aki 1932-ben került ifjú tanárként a pápai cserkészcsapat élére. 1980-ban vettünk tőle örök búcsút Pápán 76 éves korában. Ő alkotta a Ref. Diákok Háza öreg cserkészei által írt és kiadott *Elsüllyedt falu a Dunán-tálon* c. híres szociológiai munka címlapját, és az ICHTHYS-cserkészlet jelképévé vált olajfestményt, amely most Szövetségünk falát díszíti (korábban az 1. sz. BKIE cserkészotthonának a falán függött);

Morvay Pétert (aki már gimnazistaként is tanítványa volt Sándor bácsinak), Szövetségünk első elnökét, az 1. sz. BKIE volt parancsnokát, a regős-cserkészlet első országos vezetőtisztejét, jelenleg Szövetségünk egyik tiszteletbeli elnökét.

Másik tb. elnökünk Kovács Balint, a KIE volt szervezőtitkára, ny. ref. lelkész, a budapesti teológia díszdoktora. (Ők ketten is túlélték már a 80. életévet, Isten éltesse őket erőben, egészségben még sokáig!)

Itt kell végül megemlítenem az élők közül, sajnos, viszonylag korán távozó János Sándort (Juli bá'!), aki a regős-cserkészletnek, majd 1947-es cserkészletünknek ugyanúgy egyik motorja volt, mint az 1956-os újrakezdetnek. (Az ő „résen létének” köszönhető, hogy az 56-os alakulás résztvevőinek névsorai, s más jelentések nem kerültek a szovjet tankok támogatásával visszatérő ellenforradalmár bolsevisták kezére; Juli irányításával a november 4-re virradó, reményeinket rombadöntő hajnalon a Nagy-Sándor utcai Cserkészházban minden íratot elégettek, amelyek a szervezkedés résztvevőiről árulkodhattak volna.) Bibliás, hívő ember volt, akárcsak fentebb említett, nála idősebb cserkészparancsnokaink (eredeti foglalkozására nézve műbútorasztalos, mint cserkész az 1. sz. BKIE neveltje).

Visszatérve mai cserkészletünkre, az elmúlt négy évben eleget írtam már törekvéseinkről (többek között a Reformátusok Lapjában). Remélem sokan olvasták Presbiter Testvéreim közül is; de félek tőle, hogy még többen nem olvasták. Tény ugyanis, hogy a mai magyar ifjúság s benne református ifjúságunk még nem talál rá igazán a cserkészletre, más ifjúsági szervezetek nagyobb kedveltségnek örvendenek közöttük. (Folytatjuk)

Dr. Bodolay Géza

Elyeli a mocsár, bármint építik is.
Nem tudták szegények, hogy
a hit oly szikla,
Mely minden viharnak ellenáll,
kibírja.

Egy szép augusztusi napfényes
vasárnap,

Mikor még a mezők virágban
pompáznak,

Felkerekedett e környék hívő népe,
E gyülekezettek is ifja és véne.
Őrülnek boldogan a kedves ünnepnek,
Mikor átadják a templomot Istennek.
Gyerekek, felnőttek, ifjak és öregek
Egyek az örömben, hogy ismét
együtt lehet

A hívek serege, s együtt énekelhet.
Templomban szószékről
hirdetheti ismét

A hű lelkipásztor, mint szokta, az Igét.
Itt keresztelheti meg az újszülöttet,
Imával, áldással bocsátva el őket.

Itt az Úr házában esketteti össze
A házasságát egyé mindörökre.
Isten szolgálja, te derék lelkipásztor,
És te, élemedett, őszhajú kurátor,

Ti temploméptű többi ismeretlen:

Emléketek előtt meghajunk e helyen.
Ki tudja, mely részén pihen temetőnknek?

Fáradt porteteme templom építőnek?
Ha egy a sok közül sírjából kikelne,

E kedves ünnepen köztünk megjelenne,
Számon kérné tőlünk: van-e

oly hit bennünk,
Amellyel hozzá méltóak lehetünk?!

Kibírnánk-e vajon ezt a tekintetet?
Vagy kisompolyognánk, mint a rossz
gyermek?!

Bizony, azóta már kétszáz év leforgott,
E templom körül is sok minden
változott.

Messzenéző tornya az ég felé mutat,
Zúgó harangjai dicsérik az Urat.

Orgonaszó mellett zeng
a zsoltár, ének,

Nem a falak jelzik már a faluvéget.
Nem tűnt el a templom kétszáz
év folyamán,

De eltűnt a mocsár, nyomát
se látni már.

Mindez tehát annak ékes bizonyossága:
Nagy erő a hit! És nagy Isten jósága!

Kovács Sándor
Bodajk

(A bodajki református egyház templomának
200 éves évfordulójára).

*Kérlek, Uram,
azokért, akik szabadságra mennek,
akik kifáradtak, s pihenésre szorúlnak:
őrizd meg őket balesettől és veszélyektől,
engedd őket igazán felüdülni,
szép napokat, boldog órákat megélni,
s megújultan hozd haza őket, Uram.*

*Kérlek, Uram,
azokért, akik most úton vannak,
ismeretlen vidékeken, ismeretlen veszedelmek között:
végy le róluk minden otthoni terhet,
hétköznapi megszokást,
hogy erejük megújulhasson.*

*Kérlek, Uram,
tekints azokra is, akik nem mehetnek szabadságra,
mert betegek, idősök, nincs pénzük erre,
vagy éppen a háború határolja utukat,
vagy az otthon, a föld féltése marasztalja őket.
Őrizd meg őket, s tápláld bennük a reményt,
mint jövőbeli szabadságuk zálogát.*

*Uram, tanítsd meg nekünk,
hogy életünk akkor is teljes,
ha nem minden kívánságunk teljesül,
s házunk, falunk határát sokáig nem léphetjük át.
Uram, taníts minket otthon és szabadságon:
maradhassunk vendégszeretők és segítőkészek,
hogy aki csak betér hozzánk, jól érezze magát nálunk!
Segíts hasznosan tölteni az időt, amit adtál nekünk!*

*Uram, Te vagy az, Aki minket is nagy útra küldtél –
hisz egész életünk utazás.
Kérünk, maradj mellettünk, velünk utunkon –
vándorolj velünk sötét völgyeken és szédítő magasiatokon át!
Vedd el csüggedésünk, üdíts fel Igéddel,
vezess hazafelé,
ahová mindannyian tartva, még úton lehetünk!
Kérlek, Uram. Amen.*

- bé-el

Dilemma...

Az utóbbi években több presbiterrel kerültem olyan kapcsolatba, hogy megismerhettem hitéletük gondjait, dilemmáit. Kinek-kinek más volt a problémája.

E cikkben egy (nem valós) ember szájába adom a több valós dilemma összevont tálalását:

... Lehetséges az, hogy hatalmas meglepetésben részesülök az ítéletkor? Olyan is megtörténhet, aminek éppen az ellenkezőjére számítottok?

Lehetséges volna, hogy balkézre kerülök? Jó-jó, minden ember bűnös; én is, de azért mégis csak van különbség ember és ember között!

Különben is ki kerülhet akkor jobb-kéz felől? Ami engem illet, én egész életemben templomba járó ember voltam. Presbiter vagyok sok-sok éve. Kevesen tesznek annyit az egyházért, mint én. A

lelkészem jobb keze vagyok. A munkában, a családban példát mutatok. S ezek után mégis lehetséges volna, hogy én nem a jobb oldalra jutok?

Nem, hát ezt igazán nem tudom elképzelni. Ha én bal-kézre kerülnék, akkor hova jut a rabló-gyilkos? Ez igazságtalan ítélet lenne! Biztosan nem történhet így! Valahogy másként lesz. Biztosan van valami megoldás!

Valaki feszegette, hogy mi lesz az én bűneimmel, s azt, hogy nem vihetem a mennybe. Jó, de, ha én nem vihetem, akkor más sem viheti, s így üres lesz a menny? Sok helyen olvasom a Bibliából, hogy szeret az Isten! S hogy azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, hogy Ő bűnbocsájtó Isten.

Én azt érzem, hogy a Jó Isten majd megbocsájt. Na de... mindenkinek? Akkor meg ki jut balkéz felől? Senki?

Nem értem az egészet, de hogy nálam nincs minden rendben, azt érzem!

Múltkor olvastam a Bibliámban, hogy „előttem ettünk, ittunk és utcáinkon tanítottál... nem tudom honnét valólok vagytok, távozzatok tőlem!” Ha ez rám is vonatkozhat, akkor borzasztó! Nem... talán ez rám nem vonatkozik, de honnan lehet megtudni az igazságot?

Én jobb-kéz felől akarok kerülni! Nekem üdvösség kell! Mit tegyek?

Minél jobban akarom, annál jobban félek, hogy baj lesz. Azt hiszem, a legjobb, ha kérem az Istent; teremtsen bennem világosságot. Mi lesz velem? Most minden úgy összekuszálódott, minden olyan sötét...

Vándor Gyula

„Református Presbiteri Szövetség
Budapest, Ráday u. 28.
Halla Tibor titkár úrnak

Tisztelve szeretett testvéreink az Úrban!

Elérkezett végre az a szép nap is, hogy beszámolóit küldhessek a kunszentmiklósi Presbiteri Szövetség és a Gyülekezet életéről, munkásságáról. Ez évben már többször is volt alkalmunk kifejezésre juttatni közösségünkben, hogy akik „egy Lélekkel itattak meg”, azok képesek arra – ha nem is erejükkel fogva – hogy munkáisi lehessenek az Isten Országának. Januárban három presbiter testvérrel együtt voltunk, az előző évi beszámoló-közgyűlésen. Mindannyiunk számára igen hasznos volt az ottléte. Sok mindent hallottunk, amit egymás közt is megbeszéltünk és utána lelkészeinkkel is megbeszéltünk. Majd a nagy Gyülekezetben is, amennyire ez tőlünk telt, tudásítottuk. Ha az Úr is akarja, ez évben nőni fog a tagságunk létszáma. S ez máris örvendetes esemény! Tudjuk azonban azt is, hogy Isten nem a nagy számokat nézi és az Isten Országában a legnagyobb szám az egy. Áprilisban Izsákon volt egy körzeti gyülekezeti és presbiteri összejövetel, amelyet szintén nagy haszonnal, immár 14 gyülekezeti munkás és presbiter képviselt. Ott sok mindent hallottunk ismét, amely előbbre viheti életünket, ha engedelmesen hallgatunk a mi Urunk szavára. Ezt szolgálják ezek az erősítő összejövetelek. De házunk táján is sok reményt adó szolgálát és munka folyik.

Talán első helyen említeném a fiatal lelkészünk ifj. Szókéné, Barócsi Judit munkásságát, aki az elmúlt év nyara óta szolgál gyülekezetünkben. Ő nemcsak a beosztott lelkési munkát végzi – szerintem – igen jó lelkiismerettel, hanem vezeti a gyülekezet énekkarát is. Most éppen egy énekkari találkozóra készülünk, amely Tiszakécsken fog megtartani május 31-én. Másodszerre tenném a szintén ifjú Kovács Sándor teol. hallgató testvérünk ifjúságunk közötti odaadó, önzetlen és krisztusi szeretettől fűtött munkáját. Ő egymagában is sokat érne, ha nem tudnánk, hogy nincs soha egyedül, mert hiszen „Aki Isten Lelke vezérrel, azok Isten fiainak hívatnak”.

Sok örömmel számolunk be arról is, hogy idős lelkészpár testvéreink erejüket és idejüket nem kímélve, áldozatos munkával dolgoznak, hogy az általuk elkezdett sok-sok munka bevégezhető legyen Isten dicsőségére. Nem érezzük sem igehirdetésük, sem egyéb gyülekezeti munkájukon, hogy immár nyugugalomba vonulnak. Úgy a visszakapott Református Baksy Sándor Gimnáziumban, mint gyülekezetünkben óriási munkálatok folynak. Ezek nemcsak lelki-munkák, hanem – főleg anyagi, gazdaságiak –, amiben szintén minden erejükkel részt vesznek mindketten. Folyik a gyönyörű orgona felújítási munkája, ami sok-sok szolgálót kíván nemcsak lelkészünktől, hanem a gyülekezet részéről is. Hogy otthonosabban érezzék magukat az orgonaeépítők, időnként egy-egy tál süteménnyel, pogácsával, üdítő itallal lepjük meg őket. Ez mindannyiunk öröme szolgálja. Túl vagyunk a konfirmáció szép, ünnepélyes alkalmán is. Nagy örömmel írhatom le, hogy sok és kedves fiatal találkozhatott ezúttal is az Úr Jézus megszólító szeretetével. Hisszük, hogy: „akik az Isten szeretik, azoknak minden javukra van.” Ebben a reménységben és hitben küldjük most is beszámoló levelünket. Kedves Testvéreinknek és kérünk mindenkit, hogy imádságaikban ne feledkezzünk meg egymás munkájáról sem, úgy a Református Egyházban, mint a világban végzendő munkáinkról. Testvéri szívvel köszöntjük mindannyiójukat és kívánunk erőt, egészséget, sok áldást mennyei Gazdánktól, továbbra is végzendő feladataikhoz.

Kunszentmiklós, 1993. május 25.

Józsa Imréné
mb. tudósító

„Gondolatok a májusi tahi-i presbiteri konferenciáról. A Dunamelléki Református Egyházkerület és a Magyar Református Presbiteri Szövetség május 3-tól 9-ig kétszer három napos konferenciára hívta meg a Gyülekezetek gondolkait, küldötteit, hogy megismerjük az újjáalakuló társadalmunkban Egyházunk időszerű kérdéseit és beszéljünk azokról. E sorok írója is nagy várakozással tekintett a konferenciára s nagyon meglepetéssel, hogy a mintegy több mint kétszáz gyülekezetnek kiküldött meghívásra a két nap alatt mindössze 65 gyülekezet küldte le gondnokait, küldötteit. Amikor ezt láttam, presbiteri eskümről gondoltam: „Az Egyház hasznát a magam hasznának eleibe helyezem...” Hol és milyen a felelősségünk, amikor ilyen alkalmon nem vesznek részt a meghívottak? A szolgálatok megnövekedtek, azokat igénylik a Gyülekezetek. Bizalommal tekintenek a Presbitériumra, hogy ezekben példamutatóan előjárnak. Minden presbiter szolgálattárs szükség van. Az alakuló társadalomban el kell foglalnunk szolgálatainkkal helyünket.”

Dr. Ványi Jenő
Budapest Külső Kelenföldi jegyző

A tujafa

Szép kis tujafákat ültettem úgy 7-8 évvel ezelőtt a hátsó traktuson, sorjában, egymás mellé az udvaromban. Nőttek, növekedtek is szépen a gondos ápolás, öntözés, táplálás segítségével. Évről-évre gyönyörködöttem bennük. Az idei tavaszra már 2,5 m-re nőttek, s lombjuk szép, sötétzöld. A tél vége felé észrevettem, hogy az egyik, úgy középtájon, talán a legszebb, balra megdőlt és a törzse elcsavarodott. Vajon mit lehet és kell

vele tennem, tűnődtem magamban? Azután mennyei Gazdámhoz fordultam tanácsért. S nemhiába kérdeztem Őt! Amint a föld fagya kiengedett, egy erős kötéllel a középtájon átkötve törzsét lerögzítettem a másik, mellette álló tujafa törzséhez. S lám, a föld fölötti résznél közvetlen a törzs mellett, egy nagy lyuk támadt, amelyet viszont téglákkal betöltöttem. Az így megtámogatott tujafa két-három hét alatt, lassan, szépen visszafért az eredeti po-

ziciójába. Majd a segítséget nyújtó kötelet is le lehetett venni a törzséről.

... Mi hányszor szorulunk rá, hogy lelki-törzseink megtámogassanak bennünket, mert lelki-törzseink gerincünk megtörik, s rendellenes fejlődésnek vagyunk kitéve emiatt? Egyedül az Úr a megmondhatója! De mily kegyelem, ha Ő mindent megtesz, hogy ne rendellenesen fejlődhessünk. Áldjuk érte Őt, a jó Gazdát!

„Jófi”

☞ Kétnapos körzeti presbiteri konferencia volt február 13-14-én a Budapest, Rákosligeti Egyházközségben *Nagy Ferenc József, dr. Füzési Zoltán, Szombathy Gyula, Lukácsi Gábor, Balla Tibor és Kovács Péter* szolgálatával. Megrázó volt a délvidéki menekült-szolgálat beszámolója az otthoni helyzetről. Felüdülés volt az ifjúság zenei szolgálata.

☞ Egyházmegyei presbiteri konferencia volt február 28-án Pécsen, ahol *Bognár József* tartott tájékoztatót Szövetségünkéről.

☞ Kétnapos presbiteri konferencia volt március 19-21-én Mátraházán a Budapest-Északi Református Egyházmegye presbiteri részére. A szervezést dr. Ritoók Pál zsinati tag, Szövetségünk helyi szervezőjének vezetője végezte. A konferencián sok áldást vettünk. Szolgáltak: *dr. Ritoók Pál, dr. Ritoók Pálné, dr. Papp Vilmos, dr. Füzési Zoltánné, Ónodi Szabó Sándor, és Hönlich Róbert.*

☞ A Dunamelléki Egyházkerület presbiteri konferenciája volt április 3-án a Kálvin téri templomban. Dél előtt egyházkerületünk iskolaügyi voltak az előadások témái. Előadók voltak: *Nagy István, dr. Bibó István, Ablonczy Gábor, Bognár József és Bartos Zoltánné. Dr. Hegedűs Loránt* püspök dr. Bay Zoltánról tartott előadást. Délután csoportos megbeszéléseken vitattuk meg az iskolák kérdéseit és a napi problémákat. Az úrvacsorai istentiszteleten *dr. Bolyki János* professzor hirdette az Igét. *Dr. Hegedűs Loránt* ágendázott, értékelte a konferencia tevékenységét, majd kitekintést adott egyházunk jövőjére. A zárónyilatkozatot *Balla Tibor* olvasta fel.

☞ A Kárpátaljai Alsóremetén ülésezett április 20-23-ig az Egyetemes Magyar Református Zsinat előké-

szítő bizottsága. Szövetségünket a főtitkár képviselte. Ezen a konferencián az esperesek mellett a nem-lelkési küldöttek is résztvettek.

☞ Tahiban volt május 3-9-ig a Dunamelléki Egyházkerület gondnokainak kétszer 3 napos konferenciája. Nagy örömmel szolgált, hogy előadást tartott a Holland Egyházak diakóniai szolgálatáról *Jan v. d. Graaf* főtitkár úr. Szolgáltak még: *Balla Tibor, Meréty Sándor, dr. Füzési Zoltán,* (minden este evangélizált), *Molnár Miklós, Barátossy Jenő, dr. Törös László, Alföldi Boruss Dezső, Bognár József és Vándor Gyula.* Többen kinyilvánították véleményüket, hogy folytatni kell a gondnokokkal való együttléteket.

☞ Körzeti presbiteri konferencia volt május 13-án Érden. Szövetségünk életéről *Bognár József* tartott tájékoztatót.

☞ Nagydorogon (Tolna m.) volt május 15-én presbiteri konferencia. Szolgáltak: *Böttger Antal, Balla Tibor és Vándor Gyula,* aki énekgyűjteményéből új éneket is tanított.

☞ Debrecenben volt a Tiszántúli Egyházkerület presbiteri konferenciája május 22-én, melyen megalakult a *Presbiteri Szövetség Tiszántúli Tagozata.* Dél előtt a Nagytemplomban voltak a szolgálatok. Felemelő érzés volt a több mint száz gyülekezetből jött, 6-7 száz presbitert együtt látni. Közöttük professzorok, esperesek és számos lekipásztor is volt. Zengett az Istent dicsőítő ének. Szolgáltak: *dr. Kocsis Elemér* püspök igehirdetéssel, *dr. Bodnár Ákos* köszöntésekkel. *Nagy Ferenc József* elnök a presbiteri szolgálat megújításának kérdéseiről tartott előadást. *Kovács Péter* előadást tartott: A református agrárértelmiség és az egyház kapcsolatáról.

Ezt követte a Tiszántúli Tagozat megalakulása és a tisztségviselők megválasztása.

Elnök: *dr. Bodnár Ákos* főgondnok.

Alelnök: *dr. Veress László*

Titkár: *Nagy Lajos*

Pénztáros: *Torma Károly.*

A vezetőséget egyhangúan választották meg.

Ezek után megválasztották az 5 tagú számvizsgáló bizottságot, majd a kilenc egyházmegyéből 2-2 fő választmányi tagot választottak. Az új tisztségviselőket szövetségünk elnöksége nevében *Balla Tibor* főtitkár köszöntötte. A közös ebéd után a Kistemplomban folytatódott a konferencia. *Balla Tibor* főtitkár a Magyar Református Presbiteri Szövetség munkájáról, küldetéséről és feladatairól szökött. *Dr. Bodnár Ákos* a Magyarországi Református Egyház és a Tiszántúli Egyházkerület helyzetéről és missziói küldetéséről tartott előadást. Egyben megköszönte a megválasztott tisztségviselők nevében a kapott bizalmat.

Ezt követte *dr. Kocsis Elemérné* főtiszteletű asszony, aki meleg szavakkal szólott a jelenlévőkhöz. Személyes bizonyágtételét a Református Nőszövetség, Tiszántúli Egyházkerületi tiszteletbeli alelnökéként mondotta el. A Himnusz eléneklése után *dr. Bodnár Ákos* áldásmondásával fejeződött be a jól sikerült konferencia.

☞ „Az európai államok és az egyházak kapcsolata a megváltozott világban” c. nemzetközi konferencia május 26-28-ig volt. 15 európai ország egyházi és állami képviselői tanácskoztak az állam és az egyházak kapcsolatának jogi, politikai, gazdasági, oktatási, egészségügyi és vallási kérdéseiről. A Parlament Vadász termében *dr. Jeszenszky Géza* külügyminiszter adott fogadást.

Szövetségünket a főtitkár képviselte.

KÉRÜNK, URUNK, JÖJJÖN EL EZ A NAP
MINÉL ELŐBB, BOSZNIÁBAN, A BALKÁNON,
EURÓPÁBAN, S AZ EGÉSZ VILÁGON,
S LEGYEN VALÓSÁGGÁ E KÉP ÜZENETE!

ISTEN TENYERÉN

ÉLETEM OTT VAN
ISTEN TENYERÉN
AZÉRT NEM
FÉLEK ÉN,
BÁRMI FÁJ NEKEM:
MOSOLYOG A SZEMEM.
SZÁZ JAJSZÓ
KÖZÖTT IS
BÍZOM VAKON,
HITEM FEL
NEM ADOM!
RÁMTÖRNET VADUL
EZER BAJ VESZÉLY:
ISTEN ÍGY SZÓL:
NE FÉLJ!
MIÉRT IS MITŐL IS
FÉLHETNÉK ÉN:
AZ ISTEN TENYERÉN!?

KÉRELEM

SZERETETTEL KÉRJÜK
GOND- NOK ÉS PRESBITER
TESTVÉREINKET ARRA, HOGY
PRESBITERI ÜLÉS KERETÉBEN
KÉRJENEK FEL EGY TESTVÉ-
RÜKET A

PRESBITÉRIUMI
SAJTÓTUDÓSÍTÓ

SZOLGÁLATÁRA. FELADA-
TA, HOGY LAPUNKAT A GYŰ-
LEKEZET FONTOS ESE-
MÉNYEIRŐL, A PRESBITERI
SZOLGÁLAT HELYI FORMÁI-
RÓL, PRESBITEREK VÉLEMÉ-
NYÉRŐL ÉS ÉLETÜK KÖZ-
ÉRDEKET IS SZOLGÁLÓ ESE-
MÉNYEIRŐL TUDÓSÍTSÁK. A
BEÉRKEZŐ HÍREKNEK KÖVET-
KEZŐ SZÁMUNKBAN HELYT
ADUNK. VÁRJUK A PRESBITÉRI-
UMOK DÖNTÉSEIT ÉS A SAJTÓ-
TUDÓSÍTÓK MIHAMARABBI
JELENTKEZÉSÉT A SZÖVETSÉG
CÍMÉN HÍREIKKEL:

PRESBITER SZERKESZTŐSÉGE
1092 Budapest
Ráday utca 28.

KÖSZÖNETTEL ÉS
ÁLDÁSKIVÁNNÁSSAL

Az ELNÖKSÉG

A „Presbiter” című lap a
Magyar Református Presbiteri
Szövetség
hivatalos időszaki kiadványa.
Megjelenik évente hat alkalommal.
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. Bodolay Géza,
dr. Ritoók Zsigmond,
Hegyi-Füstös István, Papp Vilmos,
Vándor Gyula, Füle Lajos
Felelős szerkesztő: Békefi Lajos
Felelős kiadó: Nagy Ferenc József
Szerkesztőség: Magyar Református
Presbiteri Szövetség Irodája,
1092 Budapest, Ráday u. 28.
Készült az AMEKO Kft
nyomdájában.
Felelős vezető: Kovács Gábor
Egy példány ára: 15,- Ft.